

SUOMEN RIISTAKESKUKSEN LUONNONHOITO- JA SUOJELUSTRATEGIA

LÄHTÖKOHDAT JA TAUSTA 1/3

LUONNONHOITO- JA SUOJELUSTRATEGIA

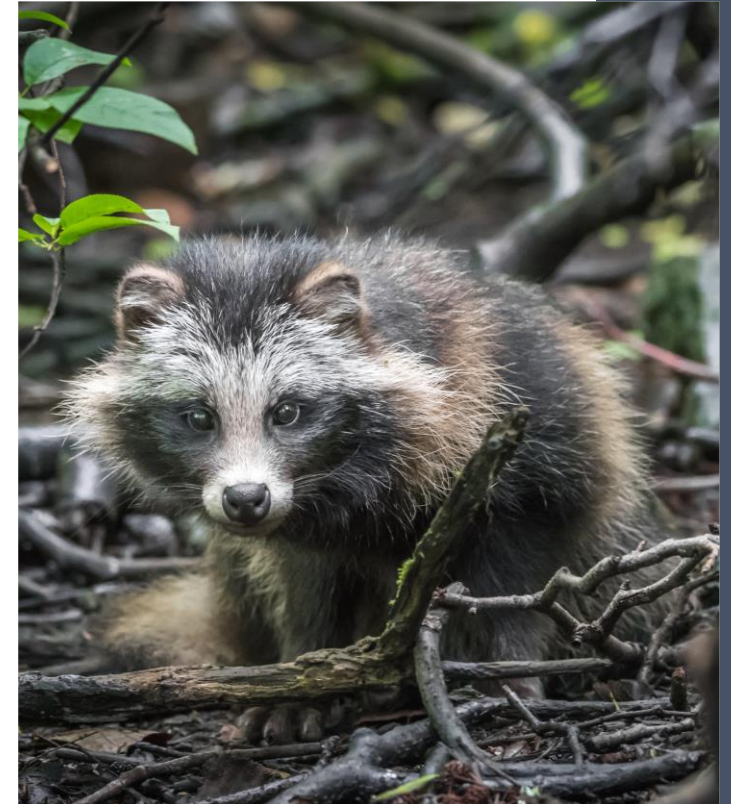
- Elinympäristöjen pirstoutuminen ja laadun heikkeneminen uhkaavat
 - yhteiskunnalle arvokkaita ekosysteemipalveluja
 - luonnon monimuotoisuutta sekä riista-, kala- ja rapukantojen elinvoimaisuutta
 - uusiutuvien luonnonvarojen kestävästä käytöstä saatavia hyötyjä
- Ihmistoiminnan laajasti muuttamassa maisemassa ekosysteemipalvelujen sekä lajien ja elinympäristöjen hyvän tilan turvaaminen ei onnistu ainoastaan perinteisen luonnonsuojelun toimin
- Hyvään tilaan pääsemisessä ratkaisevaa on maisematasolla toteutettu järkevä, vaikuttava ja tapauskohtainen luonnonhoito ja -suojaus
 - maa- ja metsätalouden osana harjoitettava luonnonhoito, aktiivinen riistanhoito ja ennallistaminen sekä perinteinen luonnonsuojelualueiden hoito

LÄHTÖKOHDAT JA TAUSTA 2/3

LUONNONHOITO- JA SUOJELUSTRATEGIA

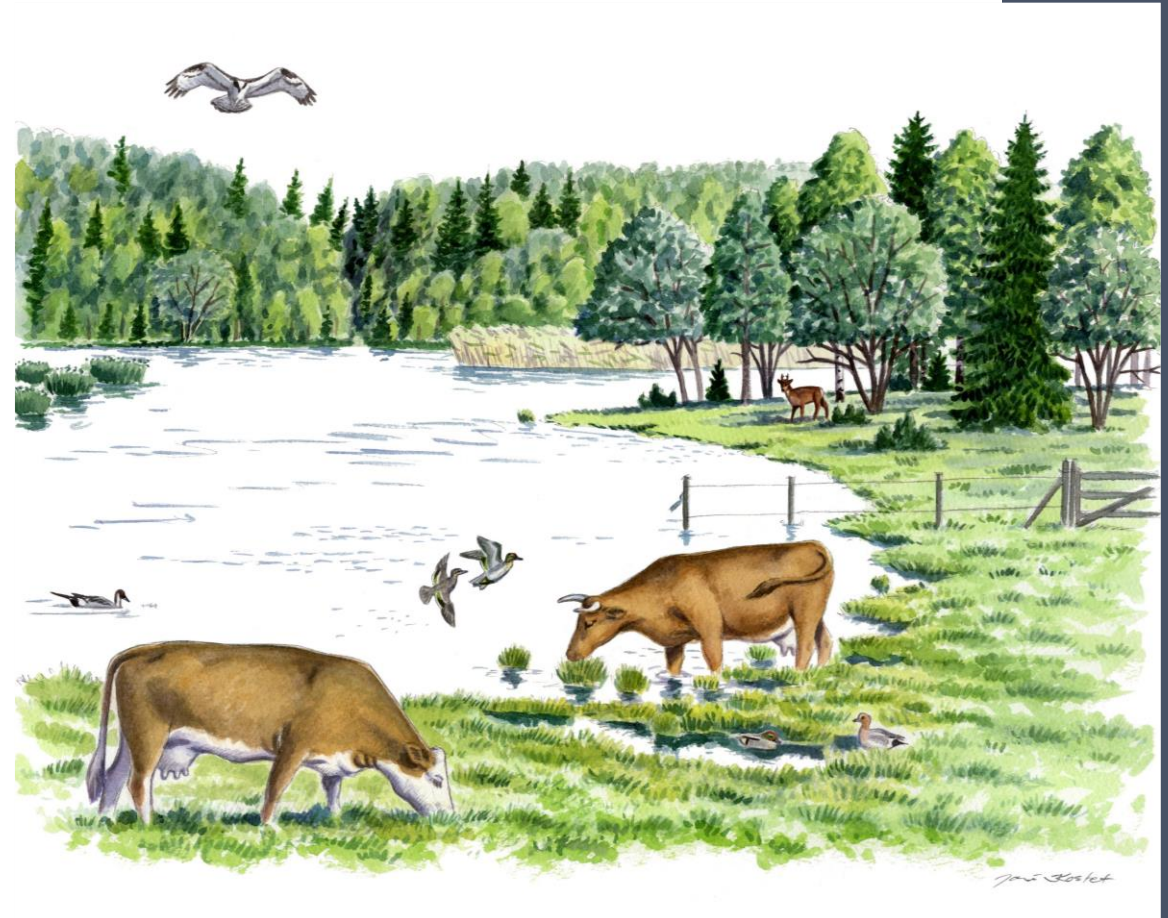
- Luonnonsuojelu ja metsästys/riistatalous nähty vastakkaisina voimina.
- Suojelua toteutettu ajatuksella, jossa ihmistoiminta suljetaan pois luonnonsuojelualueilta ja alue jätetään luonnon omien prosessien varaan
 - elinympäristöt muuttuvat ja alueiden arvokkaat piirteet vaativat aktiivista hoitoa
 - ilmastonmuutoksen, vieraslajien ja rehevöitymisen takia ihmisen vaikutusta ei voida sulkea pois
- Paikallisia ei ole kyetty sitouttamaan suojeluun tai kohteiden hoitoon
 - sosiaalinen ulottuvuus ja omistajuus puuttunut
- Maa- ja metsätaloudessa ja yhteiskuntasuunnittelussa ei ole otettu riittävästi huomioon riistalajien elinympäristövaatimuksia
 - asenteet ovat kuitenkin nopeasti muuttumassa
 - sirpaleinen hallinto ja yhteistyön vähäisyys haitannut luonnonhoidon edistämistä

LÄHTÖKOHDAT JA TAUSTA 3/3

LUONNONHOITO- JA SUOJELUSTRATEGIA

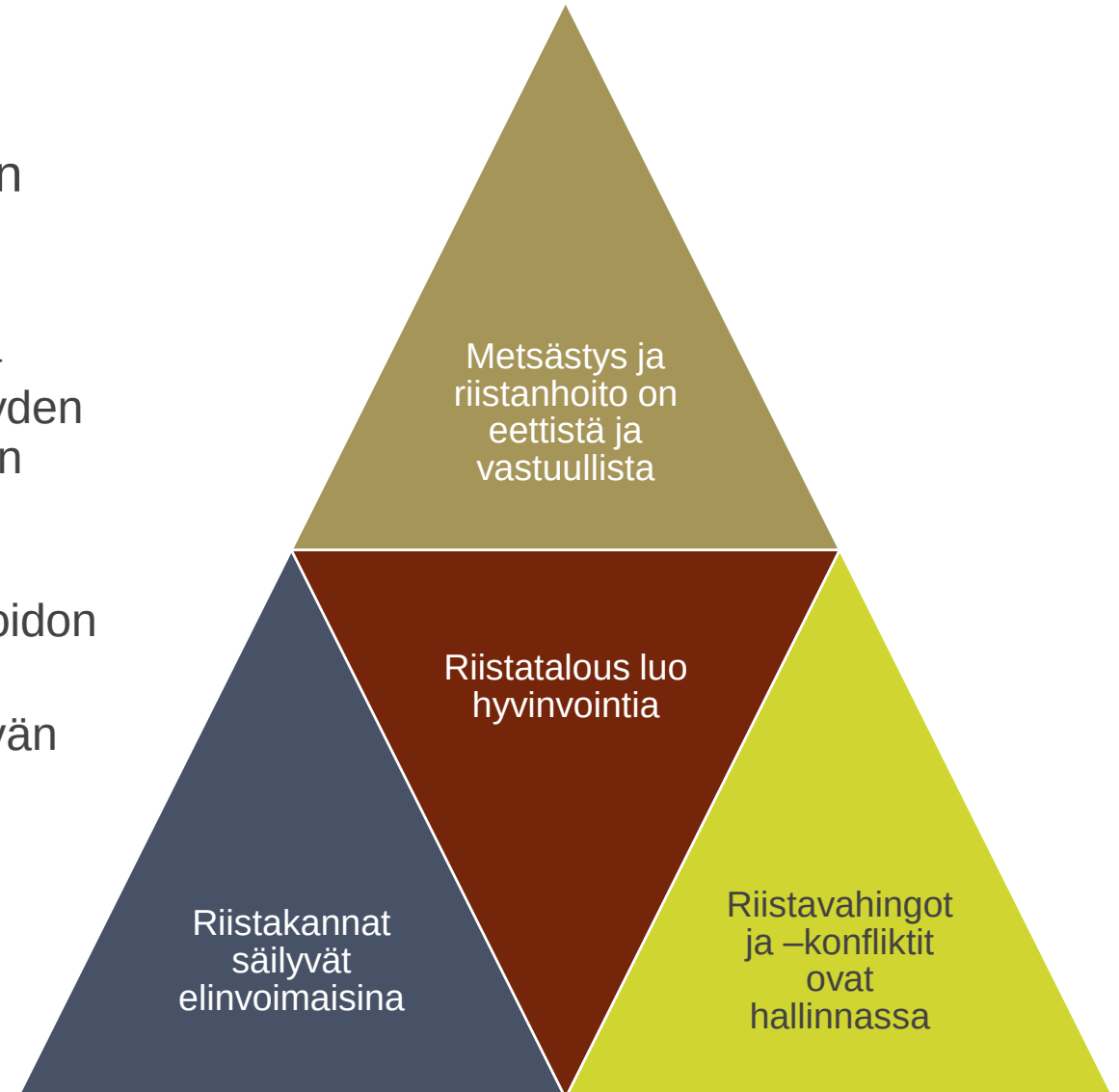
- Maanomistajien ja paikallisten osallistamisessa avainasemassa ovat heille koituvat hyödyt.
 - harrastusmahdollisuuksien parantaminen on valtava voimavara, oli kyse sitten metsästyksestä, kalastuksesta, ravustuksesta, marjojen ja sienten poiminnasta tai lintu- ja luontoretkeilystä
- Merkittävä osa suojelukonfliktista perustuu maanomistajien ja paikallisten ihmisten kokemukseen siitä, että luonto suojellaan heiltä, eikä heitä varten
 - vapaaehtoisen suojelun/hoidon mahdollisuuksia ja menetelmiä ei ole selvitetty riittävästi
- Luonnon monimuotoisuutta edistetään maa- ja metsätalouden yhteydessä tehtävällä luonnonhoidolla, joka toteutuu laajoilla pinta-aloilla

KESTÄVÄÄ RIISTATALOUTTA

Suomen riistakeskuksen tehtäviin kuuluu muun muassa:

- kestävän riistatalouden edistäminen sekä riistatalouteen liittyvän yleisen edun valvonta
- riistaeläinkantojen tilan, kehityksen, kestävyys ja elinvoimaisuuden seuraaminen sekä näihin liittyvien toimintojen kehittäminen yhdessä tutkimuksen kanssa
- riistanhoidon sekä riistan elinympäristöjen hoidon edistäminen
- kestävän, turvallisen ja eettisesti hyväksyttävän metsästyksen edistäminen

VISIO – LUONNONHOITO

Suomen riistakeskus pyrkii hoitosuunnitelmatyöllä ja kehityshankkeilla parantamaan riistalajien elinympäristöjen tilaa

- maa- ja metsätalouskäytössä olevilla alueilla
- yhteistyössä maa-, metsä- ja ympäristöalan toimijoiden ja paikallisten ihmisten kanssa

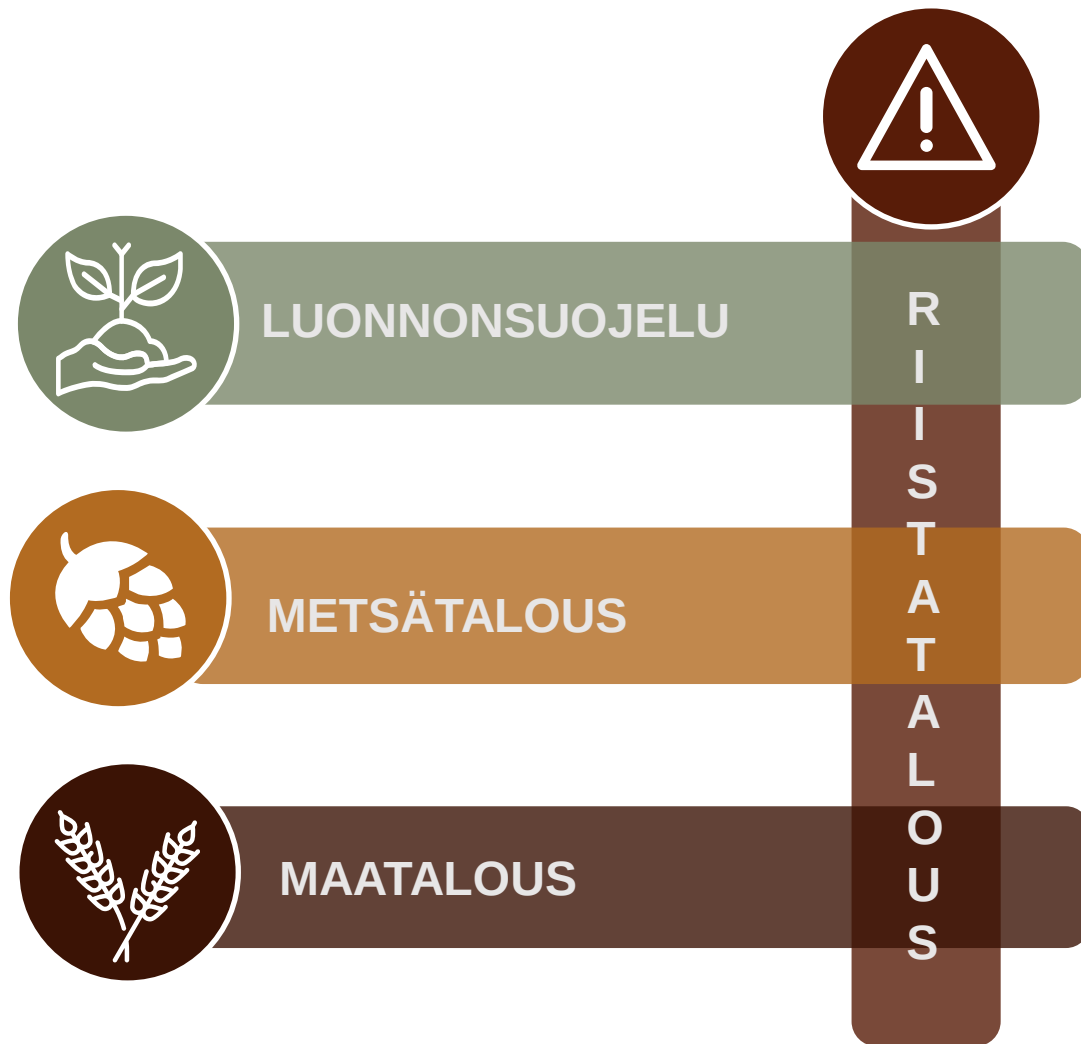
VISIO – LUONNONSUOJELU

LUONNONHOITO- JA SUOJELUSTRATEGIA

- Monien suojelualueiden luonto kärsii kategorisista metsästyskielloista ja vaihtoehtojen puutteesta.
- Suomen riistakeskus ei vastusta suojelua, vaan tarjoaa oman vaihtoehdonsa suojelualueiden luonnon hoitoon.
- Metsästystä tarvitaan myös suojelualueilla. Hoidosta saadaan paljon tehokkaampaa sitouttamalla paikalliset toimintaan.
 - säästää myös valtion varoja ja lieventää suojeluun liittyvää konfliktia.

ELINYMPÄRISTÖJEN KUNNOSTAMISESTA JA HOIDOSTA MONIPUOLISIA EKOSYSTEEMIPALVELUJA

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT – LUONNONHOITO

LUONNONHOITO- JA SUOJELUSTRATEGIA

1. **edistetään riistalajien elinympäristöjen hoitoa osana maa- ja metsätalouden toimintaa**
 - työkaluina hankeyhteistyö, hoitosuunnitelmat, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, viranomaisyhteistyö ja metsästäjien tuottaman riistatiedon hyödyntäminen
 - tuotetaan tietoa riistatalouden ekosysteemipalveluista ja monimuotoisuusvaikutuksista
 - osallistutaan metsä- ja maatalouspolitiikan valmisteluun
2. **koordinoidaan ja tuetaan metsästäjien luonnonhoidon vapaaehtoistoimintaa**
 - elinympäristöjen pitkäjänteinen hoito ja eettisyys
3. **ehkäistään pirstoutumisen ja ihmistoiminnan vaikutuksia riistalajeihin**
 - säädellään ihmistoiminnan takia runsastuneiden ja haittaa aiheuttavien riistalajien kantoja

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT – LUONNONSUOJELU

1. **vahvistetaan metsästyksen ja riistatalouden asemaa luonnonsuojelun osa-alueena**
2. **metsästyksen suhtaudutaan kuten muuhun uusiutuvien luonnonvarojen virkistyskäyttöön (kalastus, marjastus, sienestys)**
 - luonnonsuojelulaki suhtautuu mustavalkoisesti metsästyksen, poikkeamat metsästyskielloista byrokraattisten menettelyiden takana
3. **parannetaan luonnonsuojelualueiden luontoarvoja riistatalouden keinovalikoimalla ja yhteistyöllä**
4. **lievennetään luonnonsuojeluun liittyviä konflikteja**
 - Vapaaehtoinen suojelu / tapauskohtainen hoidon ja käytön suunnittelu sitouttaa paikallisia hoitoon osallistumiseen ja tulee valtiontaloudelle halvemmaksi

HANKETYÖ LUO TOIMINTAMALLEJA HOITOSUUNNITELMIEN POHJALTA

RIISTATALOUDEN VOIMAVARAT

LUONNONHOITO- JA SUOJELUSTRATEGIA

- Metsästävät maanomistajat omistavat lähes 50 % Suomen maapinta-alasta.
 - omien harrastusmahdollisuuksien parantuminen on vahva motiivi riistan- ja luonnonhoitoon
- Metsästäjät keräävät riistatietoa laskentojen avulla, tekevät riistanhoitotyötä sekä metsästyksen valvontaa talkooperiaatteella
 - työ hyödyttää useita lajiryhmiä, ei vain riistalajeja
- Riistataloudella ja luonnonhoidolla suuri sosiaalinen merkitys
 - paikallinen omistajuus on sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävän luonnonsuojelu- ja luonnonhoitotoiminnan edellytys
 - konfliktien lieventäminen
 - metsästyksen kulttuuriperinnön huomioon ottaminen
- Voisiko myös valtio hyödyntää näitä voimavaroja entistä tehokkaammin?

LUONNONVARA- JA BIOTALOUDEN UUSI SUUNTA

LUONNONHOITO- JA SUOJELUSTRATEGIA

- Elinvoimainen maaseutu ja kannattava maa- ja metsätalous tärkeä osa suomalaista hyvinvointia
- Kestävän maa- ja metsätalouden indikaattori on elinvoimaiset ja hyödynnettävät riista-, kala- ja rapukannat
 - riista tulisi ottaa entistä kokonaisvaltaisemmin huomioon osana maa- ja metsätaloutta
- Riistarikkaus yhdistettynä kannattavaan maa- ja metsätalouteen kasvattaa alueen kokonaisarvoa ja luo hyvinvointia

